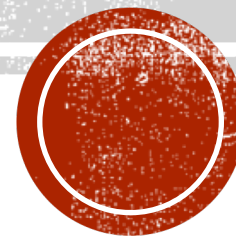
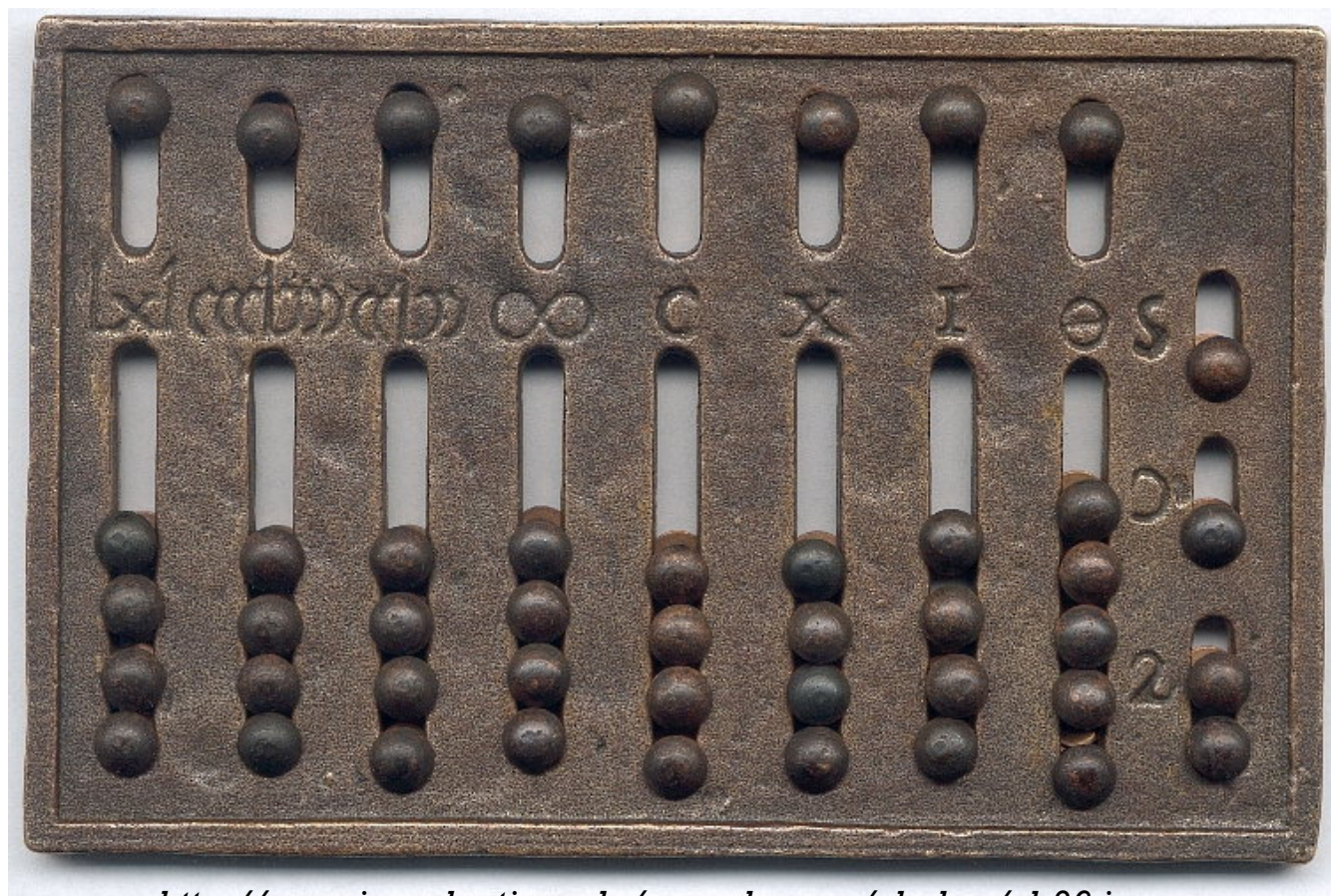

ARVUTITE AJALUGU

Esimene masin mida võib nimetada arvutiks, oli *abakus*, mis leiutati **3000 aastat eKr.** arvatavasti Mesopotaamias. Abakus sarnanes arvelauale.

<http://www.joernluetjens.de/sammlungen/abakus/ab96.jpg>

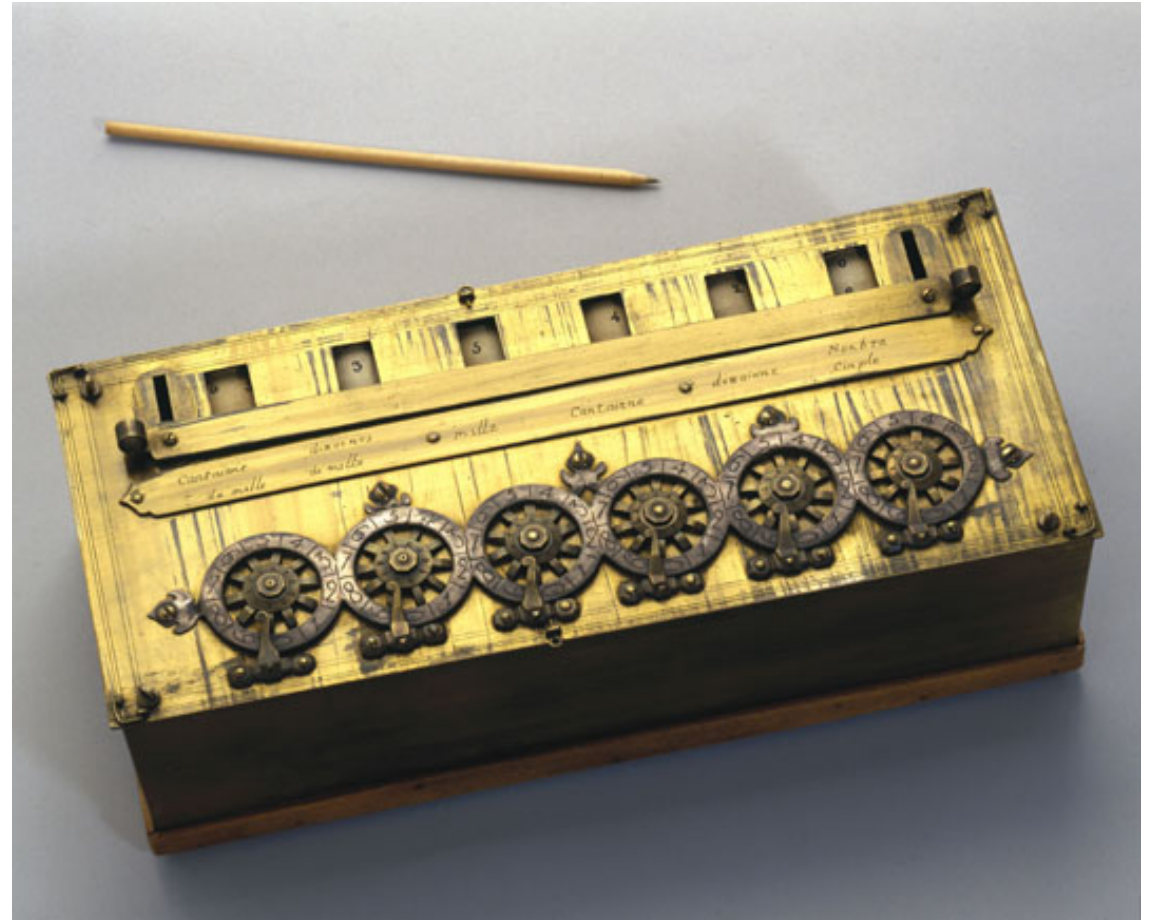

Aastal 1642 leiutas **Blaise Pascal** ratastest koosneva *liitmismasina*.

<http://www.cristianocattolico.it/images/spiritualita/pascal.jpg>

http://www.sciencemuseum.org.uk/images/object_images/535x535/10323035.jpg

Aastal **1694** täiustas Saksa matemaatik ja filosoof **Gottfried Wilhelm von Leibniz** liitmismasinat ning nüüd oli võimalik selle abil ka korrutada.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Gottfried_Wilhelm_von_Leibniz.jpg

http://www.mycomputermuseum.it/wp-content/uploads/2015/06/Chapter_1-32.jpg

Aastal **1820** hakkasid levima mehhaanilised arvutusmasinad - *kalkulaatorid*. Sellel ajal leiutas prantslane **Charles Xavier Thomas de Colmar** masina, mis suutis liita, lahutada, korrutada ja jagada.

<http://www.lamef.bordeaux.ensam.fr/~jlc/ASi/Historique/images/CharlesXavierThomasDeColmar.png>

http://www.officemuseum.com/THOMAS_de_Colmar_ARITHMOMETRE_OMx.JPG

Tõeliste arvutite leiutaja on inglise matemaatika professor **Charles Babbage** (1799-1871), kes arvas, et arvutusi oleks võimalik teha ka automaatselt.

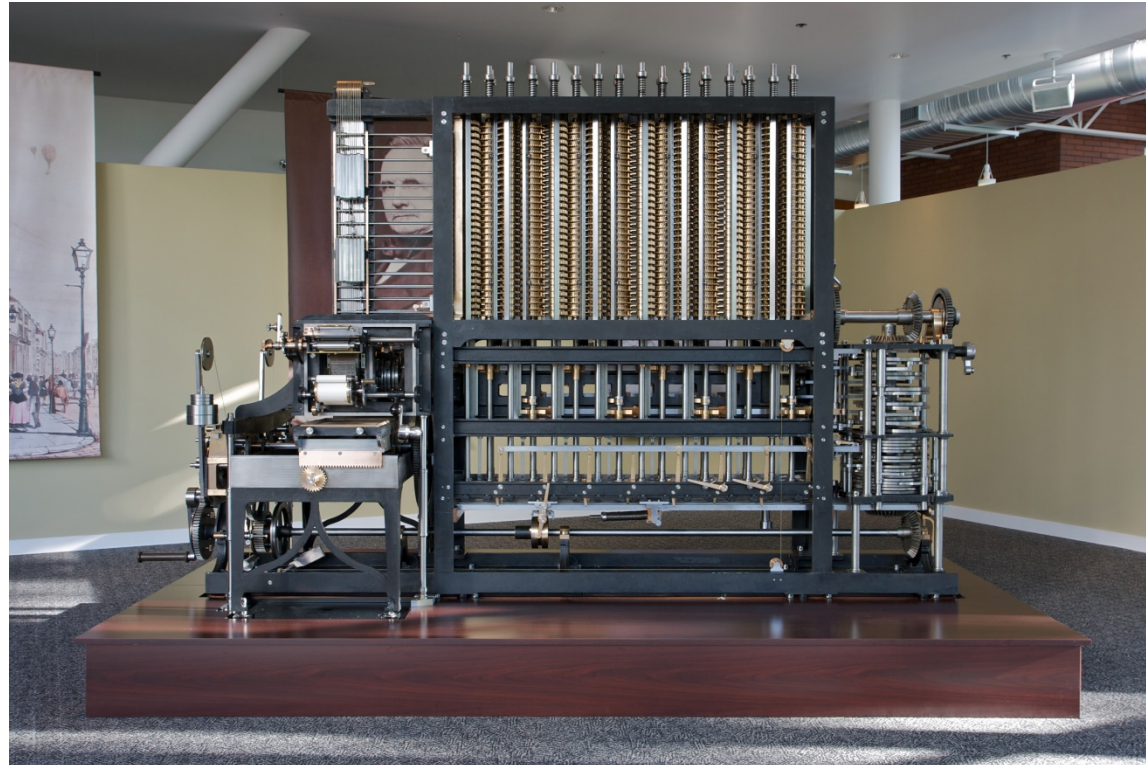

http://ichef.bbc.co.uk/news/304/media/images/55497000/jpg/_55497003_h4020548-charles_babbage,_english_mathematician-spl.jpg

Aastal **1822** hakkas Babbage valmistama *mehhaanilist arvutusmasinat*, millele andis energiat aurumasin ja mis oli veduri suurune. Masin suutis teha arvutused ja trükkida vastuse.

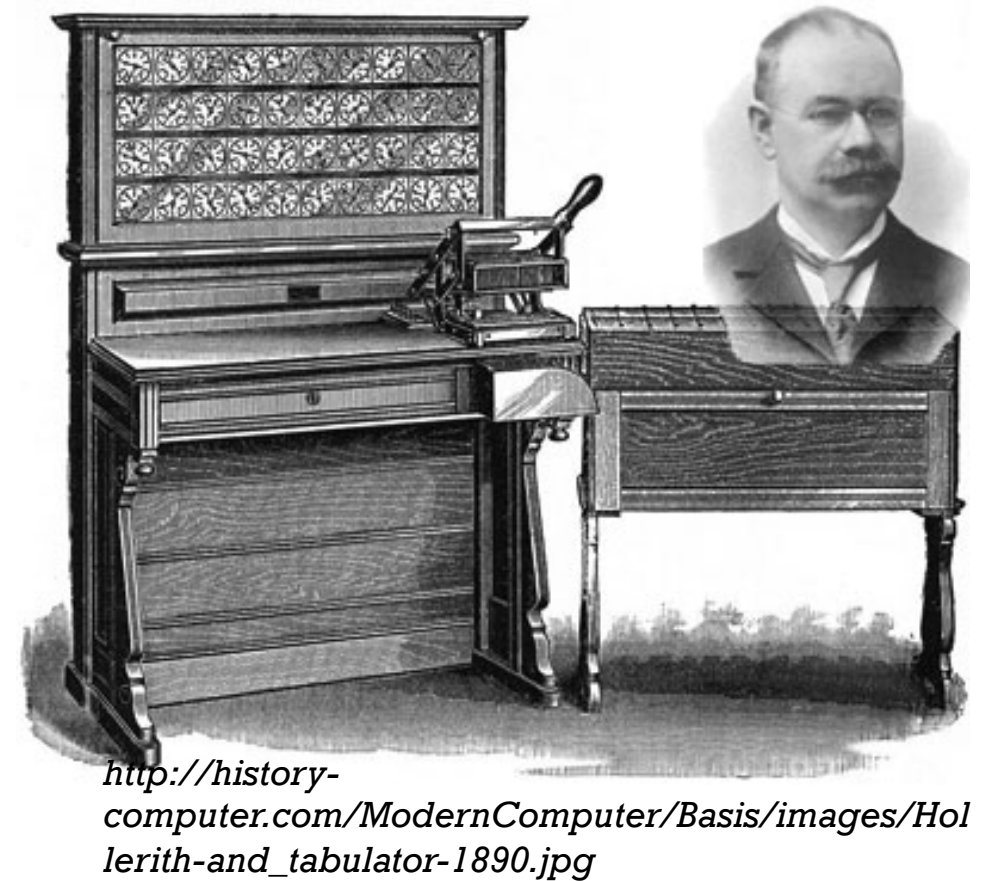

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e0/The_Charles_Babbage_Difference_Engine_No._2.jpg

Aastal **1889** hakkas
Herman Hollerith (1860-1929)
välja töötama arvutit, et
arvutada USA rahvaloenduse
tulemusi. Ta kasutas selleks
perfokaarte, mida oli vaja
masinale info andmiseks.

Eelmise rahvaloenduse (1880) tulemuse arvutamiseks kulus
USA rahvastikuametil 10 aastat, uue masinaga kulus tulemuse
saamiseks 6 nädalat.

Aastal 1896 asutas Hollerith firma, millest tuli pärast mitmeid firmade ühinemisi **aastal 1924** firma nimega **IBM**, mis oli ja on ka tänapäeval üks suurim arvutite tootja maailmas.

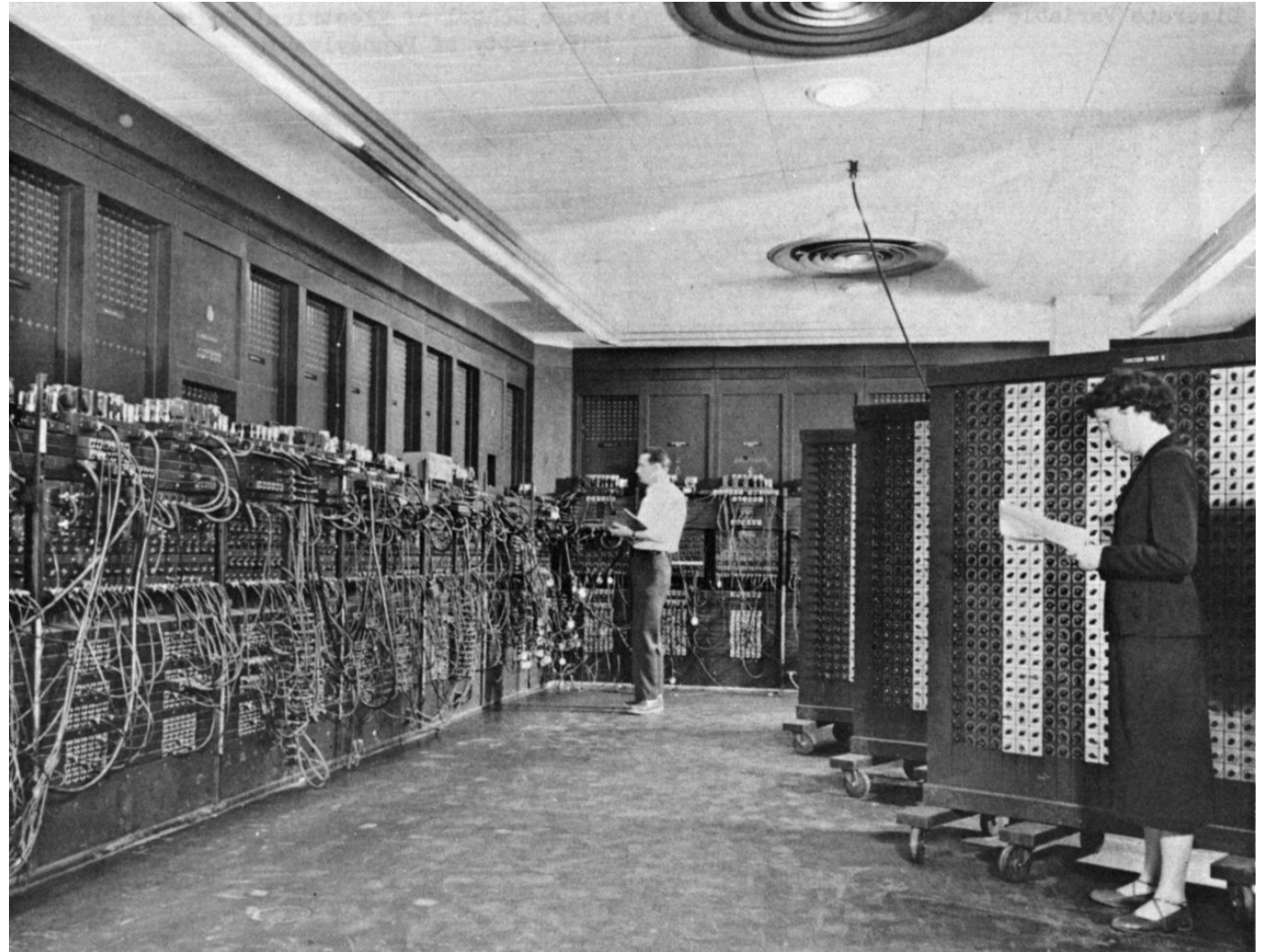

IBM tänapäeval

<http://blogs-images.forbes.com/bruceupbin/files/2014/11/IBM-company-e1415979321352.jpg>

Esimese programmeeritava arvuti projekti alustati **1943 aastal**. Projekti tulemuseks oli arvuti **ENIAC**, mis võttis enda alla terve toa, kaalus 30 tonni ja võimaldas teha 5000 operatsiooni sekundis.

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4e/Eniac.jpg/1280px-Eniac.jpg>

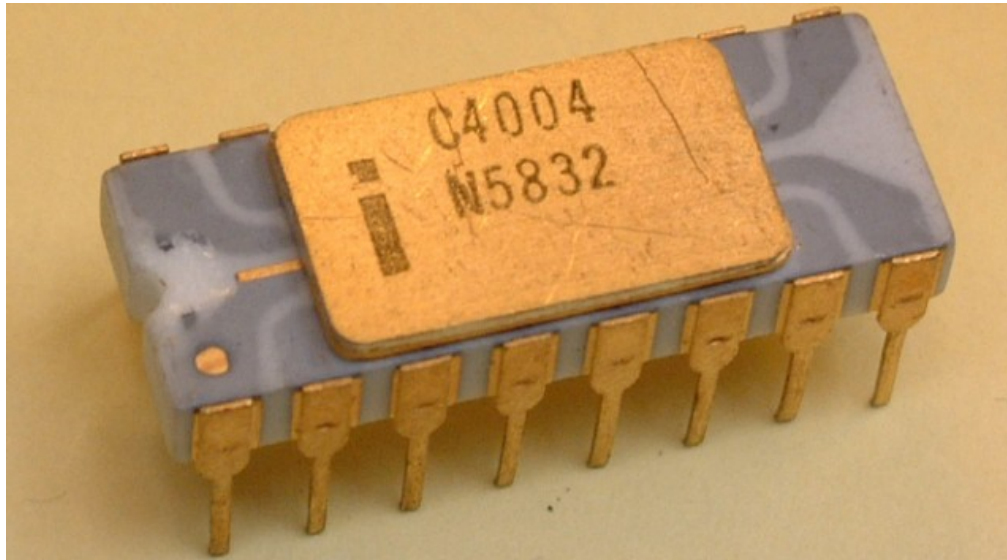
Esimene müügiiks mõeldud arvuti, *LEO*, loodi Inglismaal **1951.** aastal.

<http://www.computermuseum.li/Testpage/LEO-II-at%20WD&HO-Wills.jpg>

1971. aastal leiutati esimene Intel mikroprotsessor.

Protsessor 1971

<http://www.extremetech.com/wp-content/uploads/2011/11/intel-4004-gold-pins-640x353.jpg>

Protsessor 2015

http://www.kitguru.net/wp-content/uploads/2015/01/intel_core_i7_haswell_edited.jpg

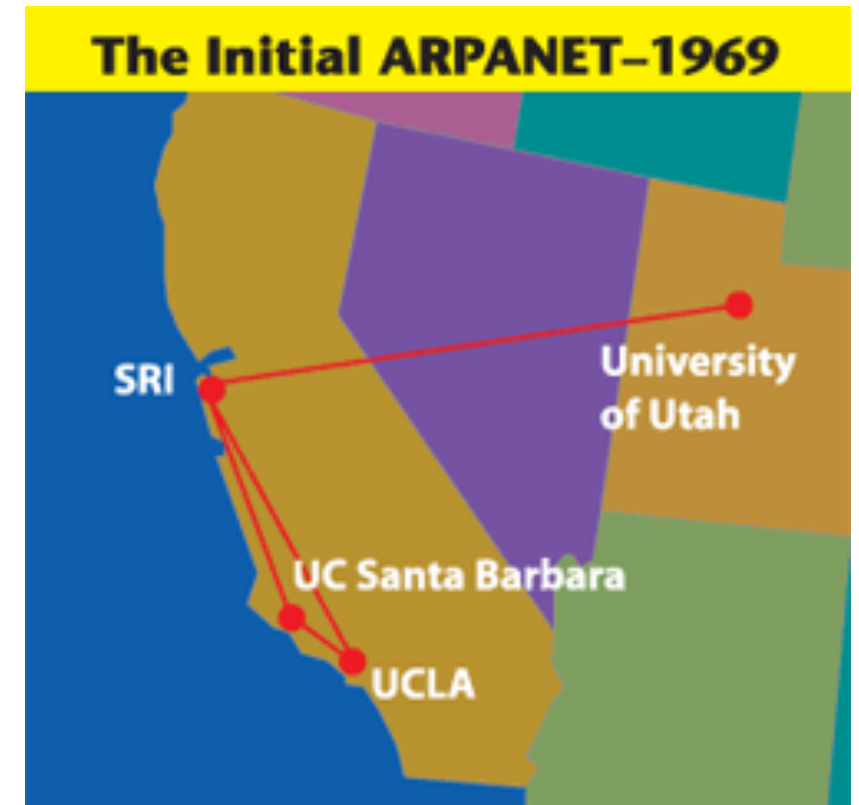

1969. aastal käivitas USA kaitseministeerium **ARPANET**-projekti, mis oli Interneti eelkäijaks.

ARPANET ühendas USA ülikoolide arvutuskeskusi. Kasutati põhiliselt teaduse arendamiseks.

70-ndate alguses lisati **elektronpost**.

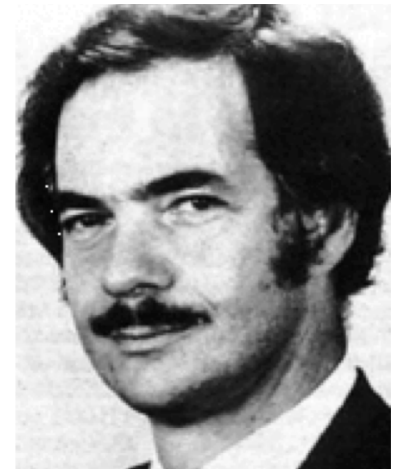

<http://www.sri.com/sites/default/files/uploads/arpnet.gif>

1981. aastal leiutati
Inteli esimene
personaalarvuti.

Adam Osborne'il
valmis esimene
kaasaskantav arvuti:
see maksis 1795 \$ ja
arvutiga oli kaasas
1500 \$ eest tasuta
tarkvara.

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/thumb/b/b6/Osborneportrait.gif/
150px-Osborneportrait.gif](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/thumb/b/b6/Osborneportrait.gif/150px-Osborneportrait.gif)

<http://www.oldcomputers.net/pics/osborne1.jpg>

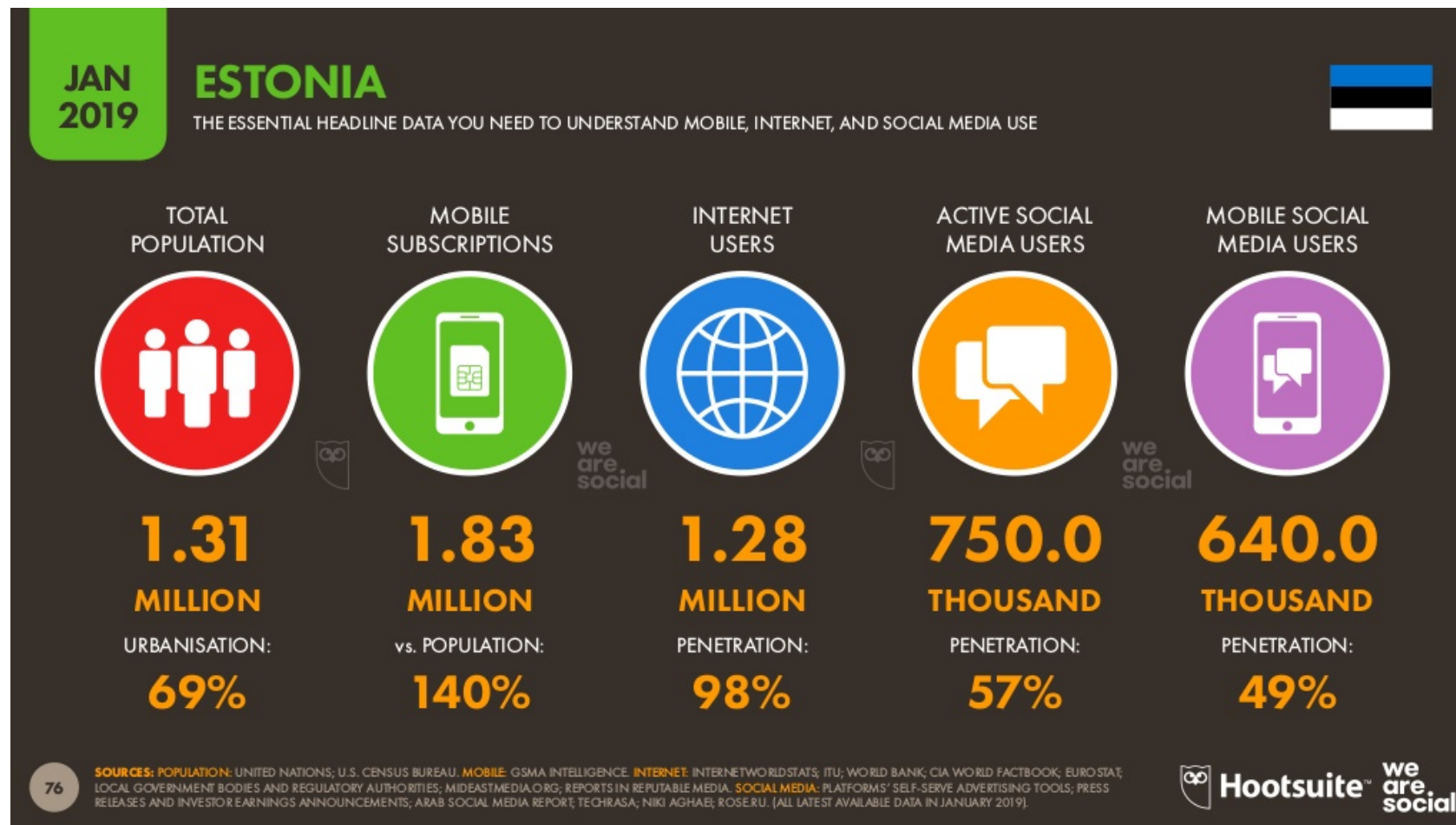
Eestis hakkas elektronposti teenus laiemalt levima 90-ndate alguses.

Esimene elektronkiri saadeti Eestis 1990. aasta augustis Tallinnast Helsingisse.

Interneti ühendus loodi Eestis esimest korda 1992. aasta kevadel, kui Tartus ja Tallinnas püstitati satelliitjaamad.

2019. aasta jaanuaris tehtud uuringu järgi kasutab internetti 98% Eesti elanikest.

<https://milos.ee/eestlaste-internetikasutus-aastal-2019/>

KASUTATUD MATERJALID

- <http://toksa.kasulikku.net/arvutiabi/arvuti%20ajalugu.html>
- <http://www.zone.ee/pelgukool/ajalugu/ajalugu.htm>
- http://miksike.ee/docs/referaadid2005/arvuti_ajalugu_anneliiskaerma.htm
- <http://www.htg.tartu.ee/if/Baaskursus/Ajalugu.html#arvuti>
- <http://web.zone.ee/arvutiajalugu/sissejuh.htm>
- <http://ajaleht.epl.ee/arileht/88-protsenti-eesti-kodudest-on-internetiga-uhendatud-e-kaubandus-muutub-uha-populaarsemaks?id=72484125>
- <https://milos.ee/eestlaste-internetikasutus-aastal-2019/>
- Eneke nr. 1

TÄNAME!

